

Utlåtande 2008:143 RII (Dnr 325-3314/2007)

Inrättande av ett Stockholms Barnråd/Råd till skydd för Stockholms barn

Motion av Ann Mari Engel (v) (2007:31)

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta följande
Motion (2007:31) av Ann Mari Engel (v) avslås.

Föredragande borgarrådet Mikael Söderlund anför följande.

Ärendet

I en motion (2007:31) föreslår Ann Mari Engel (v) att kommunfullmäktige beslutar att inrätta ett Stockholms Barnråd/Råd till skydd för Stockholms barn. Motionären framhåller att barnen ofta glöms bort i stadens planering av nya stadsdelar, av trafikleder och gatumiljöer. För att staden systematiskt ska kunna granska förslag ur ett barnperspektiv föreslår motionären att ett Barnråd inrättas med liknande uppbyggnad som rådet till skydd för Stockholms skönhet. Rådet bör bestå av experter inom området samt av folkvalda.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, trafik- och renhållningsnämnden, stadsbyggnadsnämnden samt till stadsdelsnämnderna Skarpnäck, Spånga-Tensta och Södermalm.

Stadsledningskontoret anser att barns och ungdomars intressen i samband med stadens fysiska planering tydligt omfattas av stadens handlingsprogram

för FN:s barnkonvention. Kontoret anser också att inrättande av ett barnråd riskerar att medföra längre handläggningsprocesser, förskjuta beslutstidpunkter samt medföra ökade administrativa kostnader.

Trafik- och renhållningsnämnden konstaterar att staden i dag har ett giltigt handlingsprogram för FN:s barnkonvention, vars syfte är att täcka just de aspekter som motionären efterlyser. Vidare anser nämnden att dess verksamhet i stora delar har bäring på barn, inte minst inom trafiksäkerhetens område och utformning av en god stadsmiljö. Det arbete som tillgänglighetsprojektet bedriver kommer också per automatik barnen tillgodo, då tillgänglighetsåtgärder i allmänhet också gynnar dem.

Stadsbyggnadsnämnden anser att dagens arbetsmodell och handlingsprogram väl tillgodoser det kunskapsbehov och beslutsunderlag som är nödvändigt. Varje planärende sänds också på remiss till de instanser som bevakar att barnens behov tillgodoses i planeringen. Inrättande av ett särskilt Barnråd tillför inte planarbetet någon ytterligare information som inte kommer fram genom dagens planeringspraxis.

Skarpnäcks stadsdelsnämnd anser att det finns ett bra handlingsprogram för hur staden ska arbeta med FN:s konvention om barns rättigheter.

Spånga-Tensta stadsdelsnämnd anser inte att en central instans i form av ett expertråd på något påtagligt sätt skulle bidra till att ytterligare stärka barnperspektivet i förvaltningens arbete. Snarare skulle det leda till ökade handläggnings- och genomförandetider.

Södermalms stadsdelsnämnd anser att barnperspektivet ska beaktas i alla nämnder och styrelser enligt tidigare kommunfullmäktigebeslut. Förslaget att införa ytterligare ett råd innebär mer byråkrati och försenande av planprocesser, vilket bl.a. missgynnar framtagandet av fler barnomsorgsplatser.

Mina synpunkter

En stad är till sin natur en plats av ständiga konflikter och hänsynstaganden. I staden måste avväganden alltid göras så att en positiv, trygg och funktionell stadsmiljö kan skapas. Här ingår platser för lek, friluftsliv och rekreation. Men också platser för butiker, verksamheter, trafik och mycket annat. Kort sagt alla de pusselbitar som bildar grunden för en levande stad.

Staden har ett handlingsprogram för arbetet med FN:s barnkonvention. Ett reviderat handlingsprogram antogs av kommunfullmäktige den 20 september 2004. Av detta framgår att FN:s barnkonvention ska genomsyra stadens alla verksamheter och präglade allt arbete som bedrivs i staden.

I handlingsprogrammet finns följande mål formulerade:

- barnets bästa ska beaktas vid alla beslut som fattas
- barnet har rätt att komma till tals
- varje barn har samma rättighet och lika värde, ingen ska diskrimineras
- varje barn har rätt till liv och utveckling

Ett särskilt råd uppfattar jag däremot som en onödig byråkrati med ännu längre byggprocesser som följd. Stadens arbete med planering och byggande är inte betjänt av fler politiska institutioner utan sköts på fullmäktiges uppdrag av stadsbyggnadsnämnden där alla partier äger representation. I nämndens arbete ingår att verka för goda miljöer för barn.

Bilagor

1. Reservationer m.m.
2. Motion (2007:31) om inrättande av ett Stockholms Barnråd/Råd till skydd för Stockholms barn.

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Reservation anfördes av borgarrådet *Yvonne Ruwaida* (mp) enligt följande.

Jag föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta att

1. bifalla motionen
2. därutöver anföra:

Det är en alldeles lysande idé som motionären framför. Genom att inrätta ett Råd till skydd för Stockholms barn får barn- och ungdomsperspektivet i stadsplaneringen ett lyft och en helt annan skärpa. Goda exempel finns där barnperspektivet fått mer utrymme i planeringen men än saknas mycket.

Generellt beaktas ju stadsdelsnämndernas synpunkter alldeles för lite i planprocessen och att då hänvisa till att ungdomar kan ges möjlighet att komma med synpunkter, om stadsdelen ordnar särskilda möten, känns klent.

Barn- och ungdomar är en intressegrupp vars intressen är mycket viktiga, de är framtiden, deras intressen är mycket viktigare än bilisternas, vars intressen den nuvarande majoriteten värnar mycket. Istället för att sätta upp minimimått på antal parkeringsplatser borde minikrav på omgivningens standard för barn och ungdomar tillämpas.

Kommunstyrelsen delar borgarrådsberedningens uppfattning och föreslår kommunfullmäktige besluta följande

Motion (2007:31) av Ann Mari Engel (v) avslås.

Stockholm den 11 juni 2008

På kommunstyrelsens vägnar:
STEN NORDIN

Mikael Söderlund

Anette Otteborn

Reservation anfördes av *Stefan Nilsson* (mp) med hänvisning till reservationen av (mp) i borgarrådsberedningen.

Reservation anfördes av *Inger Stark* (v) enligt följande.

Jag föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta följande

1. Bifalla motionen
2. Därutöver vill vi framföra följande.

Ett barnråd skulle kunna vara en bra remissinstans i många frågor, inte minst i planering och stadsmiljöfrågor. I dagsläget saknas ofta barnperspektivet i stadsplaneringen. Med ett barnråd skulle möjligheten att påverka bostadsbyggande, parker, trafikplanering etc. förbättras och synpunkter som vuxna inte alltid tänker på skulle kunna bidra till en bättre planering för alla medborgare. Det är positivt att experter och folkvalda på det här sättet ges möjlighet att på ett mer systematiskt och vetenskapligt sätt påverka utformningen av vår stadsmiljö i enlighet med vad som är bäst för barnen. Att handläggningstiden blir anpassad till att även ta hänsyn till barnperspektivet ska knappast ses som en nackdel.

För att barnens bästa skall komma i främsta rummet har FN antagit en barnkonvention. Stockholm har förbundit sig att följa denna. Handlingsprogrammet för stadens arbete med barnkonventionen löper ut inom ett år, ett barnråd skulle kunna skrivas in i stadens arbete med barn och deras inflytande. I flera stadsdelar finns redan ungdomsråd som har synpunkter och bidrar med bra rådgivande information till nämnderna. Att få del av barn och ungdomars synpunkter är en viktig del av planprocessen.

Ett barnråd skulle fungera som en garant för att hänsyn till barn tas i alla sammanhang. Barnrådet skulle ha en övergripande funktion och inte bara vara en ytterligare

instans som fördröjer processer. Många gånger blir barn lidande i stadsplaneringen för att det övergripande perspektivet saknas.

Särskilt uttalande gjordes av *Carin Jämtin, Tomas Rudin, Roger Mogert* och *Teres Lindberg* (alla s) enligt följande.

Det måste alltid vara självklart att staden, vid planering av ny bebyggelse, nya stadsdelar, nya gator och liknande, ska ta hänsyn till barnperspektivet. Barn måste ges ett utrymme till lek och rörelse och ha närhet till förskola, skola och fritidssysselsättningar. Det är också viktigt att barn ges möjlighet till säkerhet i närhet av gator och trafik. Barns åsikter och synpunkter ska också tas på allvar. Barnens behov och perspektiv måste med andra ord vara aktuellt i alla sammanhang i utformningen och utvecklingen av staden.

Stadsbyggnadsnämnden har tidigare i flera projekt aktivt sökt införliva barns perspektiv i planeringen, med gott resultat. Samtidigt har flera analyser visat att man i andra fall har misslyckas med att ta hänsyn till barns och ungas behov i planeringen. Det här visar att det inte är givet vilken tyngd barnperspektivet får i stadens arbete. I själva verket är det så att barnperspektivet får precis så mycket utrymme som de styrande vill och bedömer möjligt.

Av denna anledning tror vi inte heller att ett barnråd skulle garantera att barnperspektivet tas till vara. Det är fortfarande de styrande som bestämmer hur tungt ett sådant ska väga eller vilket utrymme det ska få.

Barnperspektivet ska genomsyra stadens verksamhet och det är stadens lednings uppgift att se till att så sker. Det första steget måste alltså vara att se till att stadens ledning anser att det är viktigt. Om så inte är fallet har inga andra åtgärder någon effekt.

Det senaste exemplet på ett bristande intresse för dessa frågor är Norra Stationsområdet som planeras för barnfamiljer, men som saknar en tillräcklig social infrastruktur och en miljö som är barnvänlig. En möjlighet skulle vara att låta stadsbyggnadsnämnden fortsätta utveckla arbetet med att systematiskt inkorporera barnperspektivet i de stora stadsutvecklingsområdena.

ÄRENDET

I en motion (2007:31) föreslår Ann Mari Engel (v) att kommunfullmäktige beslutar att inrätta ett Stockholms Barnråd/Råd till skydd för Stockholms barn. Motionären framhåller att barnen ofta glöms bort i stadens planering av nya stadsdelar, av trafikleder och gatumiljöer. För att staden systematiskt ska kunna granska förslag ur ett barnperspektiv föreslår motionären att ett Barnråd inrättas med liknande uppbyggnad som rådet till skydd för Stockholms skönhet. Rådet bör bestå av experter inom området samt av folkvalda.

BEREDNING

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, trafik- och renhållningsnämnden, stadsbyggnadsnämnden samt till stadsdelsnämnderna Skarpnäck, Spånga-Tensta och Södermalm.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 4 december 2007 har i huvudsak följande lydelse.

Sammanfattning

I en motion (2007:31) föreslår Ann Mari Engel (v) att kommunfullmäktige beslutar att inrätta ett Stockholms Barnråd/Råd till skydd för Stockholms barn. Motionären framhåller att barnen ofta glöms bort i stadens planering av nya bostadsområden, av trafikleder och gatumiljöer. För att staden systematiskt ska kunna granska förslag ur ett barnperspektiv föreslår motionären att ett Barnråd inrättas med liknande uppbyggnad som rådet till skydd för Stockholms skönhet. Rådet bör bestå av experter inom området samt av folkvalda.

Stadsledningskontoret anser att barns och ungdomars intressen i samband med stadens fysiska planering tydligt omfattas av stadens handlingsprogram för FN's barnkonvention. Kontoret anser också att inrättande av ett barnråd riskerar att medföra längre handläggningsprocesser, förskjuta beslutstidpunkter samt medföra ökade administrativa kostnader. Stadsledningskontoret anser det viktigare att arbeta för att handlingsprogrammet efterlevs av stadens nämnder och bolag framför att inrätta en ny remissinstans. I samband med att programmet, enligt beslut i budget 2008, revideras bör efterlevnaden analyseras. Stadsledningskontoret föreslår därför att motionen avslås.

Ärendet

I en motion (2007:31) föreslår Ann Mari Engel (v) att kommunfullmäktige beslutar

att inrätta ett Stockholms Barnråd/Råd till skydd för Stockholms barn. Motionären framhåller att barnen ofta glöms bort i stadens planering av nya bostadsområden, av trafikleder och gatumiljöer trots att nästan 20 % av Stockholms invånare är under 15 år. I motionen framhålls att det är viktigt att de miljöer som byggs för barn som exempelvis lekplatser och skolgårdar får tillräckligt utrymme och en allsidig och attraktiv utformning samt att hela stadsmiljön planeras så att den är lämplig för barn, vilket i allmänhet också gör den attraktiv för alla människor att vistas i. För att staden systematiskt ska kunna granska förslag ur ett barnperspektiv föreslår motionären att ett Barnråd inrättas i staden med liknande uppbyggnad som rådet till skydd för Stockholms skönhet. Rådet bör bestå av experter inom området samt av folkvalda och bör ges tillfälle att granska varje förslag som påverkar stadsmiljön ur ett barnperspektiv.

Ärendets beredning

Ärendet har remitterats till stadsbyggnadsnämnden, trafik- och renhållningsnämnden, stadsdelsnämnderna Skarpnäck, Spånga-Tensta och Södermalm samt till stadsledningskontoret. Inom stadsledningskontoret har ärendet beretts av finansavdelningen.

Stadsledningskontorets synpunkter och förslag

Staden har ett handlingsprogram för arbetet med FN:s barnkonvention. Ett reviderat handlingsprogram antogs av kommunfullmäktige den 20 september 2004. Av programmet framgår att FN:s barnkonvention ska genomsyra stadens alla verksamheter och prägla allt arbete som bedrivs i staden.

I handlingsprogrammet finns följande mål formulerade;

- barnets bästa ska beaktas vid alla beslut som fattas
- barnet har rätt att komma till tals
- varje barn har samma rättighet och lika värde, ingen ska diskrimineras
- varje barn har rätt till liv och utveckling

Handlingsprogrammet kommer, enligt beslut i budget 2008, att revideras i samband med framtagandet av nya övergripande mål och riktlinjer för förskolan och skolan.

Stadsledningskontoret anser att barns och ungdomars intressen i samband med stadens fysiska planering tydligt omfattas av stadens handlingsprogram för FN's barnkonvention. Kontoret anser också att inrättande av ett barnråd riskerar att medföra längre handläggningsprocesser och därmed också riskerar att förskjuta beslutstidpunkter samtidigt som detta medför ökade administrativa kostnader för staden. Stadsledningskontoret anser det viktigare att arbeta för att handlingsprogrammet efterlevs av stadens nämnder och bolag framför att inrätta en ny remissinstans. I samband med att programmet, enligt beslut i budget 2008, revideras bör efterlevnaden analyseras. Stadsledningskontoret föreslår därför att motionen avslås.

Stadsledningskontoret föreslår att kommunstyrelsen beslutar att motion (2007:31) om inrättande av ett Stockholms Barnråd/Råd till skydd för Stockholms barn avslås.

Trafik- och renhållningsnämnden

Trafik- och renhållningsnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 20 november 2007 att som svar på remissen till kommunstyrelsen överlämna och åberopa kontorets utlåtande.

Reservation anfördes av ledamoten Torhild Lamo (v), *bilaga 1*.

Ersätтарыttrande gjordes av ersättaren Kajsa Stenfelt (v), *bilaga 1*.

Trafikkontorets tjänsteutlåtande daterat den 24 oktober 2007 har i huvudsak följande lydelse.

Sammanfattning

Kommunstyrelsen har remitterat motion 2007:30 om inrättande av ett Stockholms Barnråd/Råd till skydd för Stockholms barn för yttrande senast 2007-11-30. Rådet bör enligt motionären bestå av experter på området samt folkvalda och ges tillfälle att granska varje förslag som påverkar stadsmiljön ur ett barnperspektiv. Trafikkontoret konstaterar att efterlevnaden av FN:s barnkonvention ska genomsyra verksamheten och att detta förhoppningsvis tillgodoses i trafikkontorets verksamhet. Kontoret föreslår att trafik- och renhållningsnämnden som svar på remissen överlämnar och åberopar tjänsteutlåtandet.

Remissen

Ann-Marie Engel föreslår i rubricerade motion att Stockholms stad inrättar ett Barnråd – ett råd till skydd för Stockholms barn efter mönster för Skönhetsrådet – Rådet till skydd för Stockholms skönhet – bestående av experter på området samt folkvalda och ges tillfälle att granska varje förslag som påverkar stadsmiljön ur ett barnperspektiv. Motionären anför att barnen ofta glöms bort i stadens planering av nya bostadsområden, av trafikleder och gatumiljöer. Motionären anför att det är viktigt att hela stadsmiljön planeras så att den är lämplig för barn, vilket i allmänhet också gör den attraktiv för alla människor att vistas i.

Motionen har remitterats till stadsdelsnämnderna Spånga-Tensta, Södermalm och Skarpnäck, Stadsbyggnadsnämnden, Trafik- och renhållningsnämnden samt SLK.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom staben. Samråd har skett med Trafikplanering.

Förvaltningens synpunkter

Trafikkontoret konstaterar att staden i dag har ett giltigt handlingsprogram för FN:s barnkonvention, vars syfte är att täcka just de aspekter som motionären efterlyser. Kommunfullmäktige antog i september 2004 Reviderat handlingsprogram för FN:s barnkonvention (KF 2004-09-20 § 16). Handlingsprogrammet är ett redskap för hur nämnder, bolag och styrelser ska fortsätta arbetet med att integrera barnkonventionen i den ordinarie verksamheten, och är en revidering av det handlingsprogram som antogs 1997. Enligt beslutet är handlingsprogrammet giltigt till 2008. I budget för 2008 anges att handlingsprogrammet kommer att revideras i samband med framtagandet av nya övergripande mål och riktlinjer för förskolan och skolan

I programmet anges att barnets bästa ska beaktas vid alla beslut som fattas, att barnet har rätt att komma till tals och att varje barn har samma rättighet och lika värde och att inge ska diskrimineras. Barnperspektivet ska med andra ord genomsyra verksamheten. Programmet innehåller också som stöd en checklista.

Trafikkontorets verksamhet har i stora delar bäring på barn, inte minst inom trafik- säkerhetens område och utformning av en god stadsmiljö. Det arbete som tillgänglighetsprojektet bedriver kommer också per automatik barnen tillgodo, då tillgänglighetsåtgärder i allmänhet gynnar också dem. I alla arbeten ska barnfrågan alltid beaktas, vilket tydliggörs i kontorets interna rutinbeskrivningar. I tjänsteutlåtanden ska eventuell påverkan på barn beskrivas och beaktas. Barnperspektivet ska genomsyra verksamheten. Trafikkontoret har inlett ett arbete för att utveckla arbetssätt och metoder att bättre ta barnperspektivet tillvara. Med ett inrättande av ett särskilt barnråd riskerar frågorna rörande påverkan på barn och barns möjligheter till att göra sin röst hörd att lämnas i sticket, vilket inte torde ha varit motionärens åsikt.

Trafikkontoret vill i sammanhanget påpeka att Rådet till skydd för staden skönhet endast är just rådgivande.

Stadsbyggnadsnämnden

Stadsbyggnadsnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 29 november 2007 att som svar på remissen överlämna och åberopa kontorets utlåtande.

Reservation anfördes av Cecilia Obermüller (mp), *bilaga 1*.

Reservation anfördes av Maria Hannäs (v), *bilaga 1*.

Stadsbyggnadskontorets tjänsteutlåtande daterat den 14 november 2007 har i huvudsak följande lydelse.

SAMMANFATTNING

Ann Mari Engel (V) har i en motion till Kommunfullmäktige föreslagit att ett särskilt Barnråd/Rådet till skydd för Stockholms barn skall inrättas, för att staden i framtiden systematiskt skall kunna granska varje planförslag ur ett barnperspektiv.

Stadsbyggnadskontoret anser att dagens arbetsmodell och handlingsprogram väl tillgodoser det kunskapsbehov och beslutsunderlag som är nödvändigt. Varje plan-ärende sänds också på remiss till de instanser som bevakar att barnens behov tillgodoses i planeringen. Inrättande av ett särskilt Barnråd tillför inte planarbetet någon ytterligare information som inte kommer fram genom dagens planeringspraxis. Stadsbyggnadskontoret föreslår därför att Stadsbyggnadsnämnden avstyrker motionen om inrättandet av ett särskilt Stockholms Barnråd/Råd till skydd för Stockholms barn.

BAKGRUND

Ann Mari Engel (V) har i en motion till Kommunfullmäktige föreslagit att ett särskilt Barnråd/Rådet till skydd för Stockholms barn skall inrättas, för att staden i framtiden systematiskt skall kunna granska varje planförslag ur ett barnperspektiv. Rådet skulle ha samma uppbyggnad som Rådet till skydd för Stockholms skönhet och bestå av experter på området samt folkvalda. Motionen har remitterats till stadsdelsnämnderna Skarpnäck, Spånga-Tensta och Södermalm; facknämnderna SbN och TrN samt till SLK för yttrande senast 30 november 2007.

Ann Mari Engel framhåller att allt fler barnfamiljer väljer att bo i Stockholm, av stadens invånare är nästan 20 % barn under 15 år. Stockholm har förbundit sig att följa FN:s barnkonvention, vilket borde förpliktiga beslutsfattarna att i alla ärenden se till barnens bästa. Engel hävdar att barnen ofta glöms bort i planeringen av nya bostadsområden, trafikleder och gatumiljöer och att det därför är viktigt att de miljöer som byggs för barn ges tillräckligt utrymme med en allsidig och attraktiv utformning. Det är lika viktigt att hela stadsmiljön planeras så att den är lämplig för barn, vilket i allmänhet också gör den attraktiv för alla människor att vistas i. Aktuell forskning har visat att barnen ofta glöms bort när nya bostadsområden planeras med allt högre och tätare placerade hus.

DAGENS PLANPROCESS

Barn och ungdomar har särskilda behov som skall beaktas i den fysiska planeringen. Detta regleras ytterst i FN:s barnkonvention om barns rättigheter och är tolkat i stadens handlingsprogram "En god stad för barnet". Stadsbyggnadskontorets planarbete utgår från handboken "Barnperspektivet i planeringen". Handboken togs nyligen fram utifrån de krav som ställs i stadens handlingsprogram.

Barnperspektivet belyses på olika sätt beroende på om planärendet är en detaljplan, planering på områdesnivå för komplettering av befintliga miljöer eller planering av nya miljöer. I ett inledande skede kartläggs områdets potentiella värden för barn och ungdomar. Sociotopkartan, Stockholms Parkprogram (GFN 2004-09-21) samt eventuella lokala parkprogram utgör underlag för identifieringen av platser. Även samarbetet med Exploateringskontoret och berörd stadsdelsförvaltning är viktigt för kartläggning-

en. Befolkningsprognoser är en annan utgångspunkt som visar antalet barn och ungdomar som beräknas flytta in till området, ökade/förändrade behov av parker/platser, barnomsorg, skola och lokaler för fritidsverksamhet. Vid detaljplanearbete som berör en barnintensiv plats belyses barnperspektivet särskilt.

För att ungdomar själva ska ges möjlighet att komma med synpunkter kan under samrådet särskilda möten anordnas. Dessa ordnas företrädesvis av stadsdelsförvaltningen.

Planärenden sänds i enlighet med gällande rutiner på remiss till instanser där det humanistiska perspektivet är en viktig utgångspunkt. Stadsdelsförvaltningar, Miljöförvaltningen, Idrottsförvaltningen Kulturförvaltningen, Skönhetsrådet, SISAB och Länsstyrelsen är de instanser som idag främst bevakar att barnens behov tillgodoses i planeringen.

STADSBYGGNADSKONTORETS UPPFATTNING

I en växande stad leder ett ökat bostadsbehov till en förtätning av stads kroppen. Sett ur ett barnperspektiv är tillgång och efterfrågan på barnomsorg och friytor aldrig konstant, utan växlar över tid och mellan olika projekt. Omgivningens resurser kan vara stora i form av daghem, skolor och grönområden och det aktuella projektet kanske endast behöver begränsade tillskott. Det kan också vara nödvändigt att tillskjuta mycket resurser för att klara både den nya stadsdelen och den befintliga. Perifera lägen representerar ett frågekomplex där naturen kan utgöra en helt avgörande kvalitetsaspekt. En större efterfrågan på centrala lägen i staden innebär däremot ett stort ekonomiskt tryck och ställer speciella krav på markutnyttjande som till exempel i de nya strandkvarteren i Sankt Eriksområdet och på nordvästra Kungsholmen.

Planering är en sammanvävning av flera olika intressen som alla var för sig och sammantaget är viktiga förutsättningar för stadens innehåll, funktion och arkitektoniska uttryck. I framtagandet av en plan och i samrådsskedet är det därför angeläget att alla intressegrupper kan komma till tals och bidra till planeringen av en god stadsmiljö.

Stadsbyggnadskontoret arbetar idag målmedvetet för att trygga barns och ungdomars framtida stadsmiljö. Dagens arbetsmodell och handlingsprogram tillgodoser väl det kunskapsbehov och beslutsunderlag som är nödvändigt. Varje planärende sänds också på remiss till de instanser som bevakar att barnens behov tillgodoses i planeringen. Inrättande av ett särskilt Barnråd tillför inte planarbetet någon ytterligare information som inte kommer fram genom dagens planeringspraxis.

Forskningen om barnperspektiv, liksom övriga ämnesområden, är angelägna och till stor nytta för planeringen. En institutionalisering av de olika disciplinerna innebär emellertid en risk för fragmentarisering och polarisering där intressen ställs mot varandra. Platsspecifika egenskaper måste beaktas, samma krav kan således inte ställas överallt. Det krävs en nyansering av platsens speciella egenskaper där helhetsperspektivet inte får gå förlorad. Stadsbyggnadskontorets arbetar för att finna en god balans mellan olika intressen och skapa en god stadsmiljö för alla, där barnen självklart utgör en viktig del.

Stadsbyggnadskontoret föreslår att Stadsbyggnadsnämnden anser motionen besva-

rad med vad som anförs i detta tjänsteutlåtande.

Skarpnäcks stadsdelsnämnd

Skarpnäcks stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 7 november 2007 enligt förvaltningens förslag.

Reservation anfördes av vice ordföranden Maria Hannäs (v), ledamoten Monika Lindh m.fl. (s) och ledamoten Birgitta Hansen (mp), *bilaga 1*.

Särskilt uttalande gjordes av vice ordföranden Maria Hannäs (v), ledamoten Monika Lindh m.fl. (s) och ledamoten Birgitta Hansen (mp), *bilaga 1*.

Skarpnäcks stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 10 september 2007 har i huvudsak följande lydelse.

Sammanfattning

Ann Mari Engel (v) har i en motion föreslagit inrättandet av ett Stockholms Barnråd/Råd till skydd för Stockholms barn med hänvisning till att för lite hänsyn tas till barns behov vid planering av nya bostadsområden, trafikleder och gatumiljöer. Barnrådet föreslås fungera som Rådet till Skydd för Stockholms skönhet. Förvaltningen anser att det finns ett bra handlingsprogram för hur staden ska arbeta med FN:s konvention om barns rättigheter (ärende 322-4006/2003 reviderat 2004-09-20).

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för personal och kansli. Remissen skall vara Stadsbyggnads- och trafikroteln tillhanda 2007-11-30.

Bakgrund

Ann Mari Engel från vänsterpartiet har i en motion föreslagit inrättandet av ett Stockholms Barnråd/Råd till skydd för Stockholms barn.

Ann Mari Engel skriver att en stor andel av stadens innevånare är barn, 20 %. Hon anser att för lite hänsyn tas till barns behov vid planering av nya bostadsområden, trafikleder och gatumiljöer och hänvisar till FN:s barnkonvention som Stockholm förbundet sig att följa. Ann Mari Engel anser att det är viktigt att hela stadsmiljön planeras så den är lämplig för barn. För att stadens systematiskt ska kunna granska förslag ur ett barnperspektiv föreslår Ann Mari att ett Stockholms Barnråd/Råd inrättas. Rådet ska fungera som Rådet till Skydd för Stockholms skönhet.

Förvaltningens förslag

Förvaltningen anser att det finns ett bra handlingsprogram för hur staden ska arbeta med FN:s konvention om barns rättigheter (ärende 322-4006/2003 reviderat 2004-09-20). Rådet till Skydd för Stockholms skönhet är endast rådgivande och kan därför inte

vara avgörande för att frågorna får betydelse.

Spånga-Tensta stadsdelsnämnd

Spånga-Tensta stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 15 november 2007 enligt förvaltningens förslag.

Reservation anfördes av ledamöterna Rune Olofsson (s), Awad Hersi (mp), Jonas Ljungstedt (v), Ornina Younan (s), Eva Andersson (s), och tjänstgörande ersättaren Azad Hassan (s), *bilaga 1*.

Spånga-Tensta stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 26 oktober 2007 har i huvudsak följande lydelse.

Bakgrund

Stadsdelsnämnden har för yttrande fått en motion av Ann Marie Engel (v) om inrättande av ett Stockholms barnråd till skydd för Stockholms barn.

I motionen framhålls att barnen ofta glöms bort i stadens planering av nya bostadsområden, av trafikleder och gatumiljöer. Därför föreslår motionären att ett barnråd inrättas som systematiskt ska kunna granska förslag ur ett barnperspektiv. Barnrådet föreslås få samma uppbyggnad som rådet till skydd för Stockholms skönhet och bestå av experter på området samt folkvalda. Motionen biläggs.

Förvaltningens synpunkter

Stadsdelsnämnden har ett begränsat ansvar för den fysiska utformningen av miljöer i stadsdelen. Förutom förskolemiljöerna handlar det om parker och lekplatser. Därutöver yttrar sig nämnden alternativt förvaltningen över planärenden som rör stadsdelsområdet.

Det direkta ansvaret för den fysiska planeringen i staden ligger på respektive facknämnd.

Sedan att antal år utgår förvaltningen i sitt arbete från FN:s barnkonvention och bedömer nya förslag ur perspektivet för barnens bästa. Handikapplanen är också ett viktigt styrdokument för att anpassa och göra miljöer tillgängliga och attraktiva för alla barn.

Förvaltningen anser inte att en central instans i form av ett expertråd på något påtagligt sätt skulle bidra till att ytterligare stärka barnperspektivet i förvaltningens arbete. Snarare skulle det leda till ökade handläggnings- och genomförandetider.

Förvaltningen avstyrker därför motionens förslag.

SLUT

Södermalms stadsdelsnämnd

Södermalms stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 25 oktober 2007 att avstyrka motionen samt att därutöver anför följande:

Barnperspektivet ska beaktas i alla nämnder och styrelser enligt ett kommunfullmäktigebeslut. Förslaget att införa ytterligare ett råd innebär mera byråkrati och försenande av planprocesser, vilket bl.a. missgynnar framtagandet av flera barnomsorgsplatser i vår stadsdel.

Ersätтарыttrande gjordes av Annika Ivarsson (c), *bilaga 1*.

Reservation anfördes av vice ordföranden Maria Palme m.fl. (s), ledamoten Birger Jeansson (mp) samt tjänstgörande ersättaren Heinz Spira (v) till förmån för förvaltningens förslag.

Södermalms stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 1 oktober 2007 har i huvudsak följande lydelse.

Sammanfattning

Ann Mari Engel (v) har lämnat in en motion om inrättande av ett Stockholms Barnråd. Rådet bör bestå av experter på området samt folkvalda och ges tillfälle att granska varje förslag som påverkar stadsmiljön ur ett barnperspektiv. Motionen är översänd till stadsdelsnämnden för yttrande. Förvaltningen är positiv till att ett barnråd inrättas men anser däremot att rådet ska ges möjlighet att granska alla förslag som berör barn och unga. Förvaltningen föreslår att stadsdelsnämnden översänder förvaltningens tjänsteutlåtande som sitt svar på remissen.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom förskoleavdelningen. Facklig information kommer att ske den 23 oktober 2007.

Bakgrund

Ann Mari Engel (v) har lämnat in en motion om inrättande av ett Stockholms Barnråd/Råd till skydd för Stockholms barn. Rådet bör bestå av experter på området samt folkvalda och ges tillfälle att granska varje förslag som påverkar stadsmiljön ur ett barnperspektiv. Motionären skriver att barnen ofta glöms bort i stadens planering av nya bostadsområden, av trafikleder och gatumiljöer. Det är viktigt att hela stadsmiljön planeras så att den är lämplig för barn, vilket i allmänhet också gör den attraktiv för

alla människor att vistas i.

Motionen har överlämnats till Södermalms stadsdelsnämnd för yttrande senast den 30 november 2007. Övriga remissinstanser är stadsdelsförvaltningarna Spånga - Tensata och Skarpnäck samt Stadsbyggnadsnämnden, Trafiknämnden och Stadsledningskontoret.

Förvaltningens förslag

Förvaltningen ställer sig bakom motionärens förslag att ett barnråd ska inrättas i Stockholm. Det är viktigt att det finns ett forum som företräder barn och unga när beslut som berör dem fattas.

I motionen föreslås att barnrådet bör bestå av experter på området samt folkvalda och ges tillfälle att granska varje förslag som påverkar stadsmiljön ur ett barnperspektiv. Rådets sammansättning har förvaltningen inget att erinra mot. Förvaltningen anser däremot att rådet ska ges tillfälle att granska alla förslag som berör barn och unga och inte bara stadsmiljöfrågor.

Utöver ett barnråd anser förvaltningen att barnperspektivet bör vägas in i alla beslut som berör barn och unga på lokal nivå. Samtliga nämnder i staden bör göra barnkonsekvensanalyser vid beslut som kan beröra barn och unga.

Förvaltningen föreslår att stadsdelsnämnden godkänner förvaltningens förslag och översänder det till kommunstyrelsen som sitt svar på remissen.

RESERVATIONER M.M.

Trafik- och renhållningsnämnden

Reservation anfördes av ledamoten Torhild Lamo (v) samt ersättaryttrande av ersättaren Kajsa Stenfelt (v) enligt följande

Förslag till beslut

Att trafik- och renhållningsnämnden beslutar att i huvudsak godkänna förslaget, att trafik- och renhållningskontoret tillstyrker förslaget om att ett barnråd upprättas,

att därutöver anföra följande:

FN:s barnkonvention ska vara en rättesnor i alla verksamheters arbete. Särskilt viktigt är detta i planering och byggnation men tyvärr glöms barnen så allt för ofta bort. Handlingsprogrammet för FN:s barnkonvention är ett viktigt verktyg i hur man ska jobba med detta i staden men det behövs mer. Ett barnråd med särskilt ansvar för att följa upp och se till att barnkonventionen efterlevs skulle därför vara en styrka i detta arbete.

Stadsbyggnadsnämnden

Reservation anfördes av Cecilia Obermüller (mp) enligt följande

att stadsbyggnadsnämnden beslutar att motionen bifalles. Det är en alldeles lysande idé som motionären framför. Genom att inrätta ett Råd till skydd för Stockholms barn får barn- och ungdomsperspektivet i stadsplaneringen ett lyft och en helt annan skärpa.

Goda exempel finns där barnperspektivet fått mer utrymme i planeringen men än saknas mycket.

Generellt beaktas ju stadsdelsnämndernas synpunkter alldeles för lite i planprocessen och att då hänvisa till att ungdomar kan ges möjlighet att komma med synpunkter, om stadsdelen ordnar särskilda möten, känns klen.

Barn- och ungdomar är en intressegrupp vars intressen är mycket viktiga, de är framtiden, deras intressen är mycket viktigare än bilisternas, vars intressen den nuvarande majoriteten värnar mycket. Istället för att sätta upp minimimått på antal parkeringsplatser borde minikrav på omgivningens standard för barn och ungdomar tillämpas.

Reservation anfördes av Maria Hannäs (v) enligt följande

att stadsbyggnadsnämnden beslutar att avslå kontorets svar på remissen, samt att därutöver anför följande.

Nämnden tillstyrker motionen om ett barnråd i staden. Ett barnråd skulle kunna vara en utmärkt remissinstans för många frågeställningar som berör staden. Inte minst gäller detta planering och stadsmiljöfrågor.

För att barnens bästa skall komma i främsta rummet har FN antagit en barnkonvention. Stockholm har förbundit sig att följa denna. Handlingsprogrammet för stadens arbete med barnkonventionen löper ut inom ett år, ett barnråd skulle kunna skrivas in i stadens arbete med barn och deras inflytande. I flera stadsdelar finns redan ungdomsråd som har synpunkter och bidrar med bra rådgivande information till nämnderna.

Att få del av barn och ungdomars synpunkter är en viktig del av planprocessen. Tyvärr saknas alltför ofta barnperspektivet i planeringen. Med ett barnråd skulle möjligheten att påverka bostadsbyggande, parker, trafikplanering etc. förbättras och synpunkter som vuxna inte alltid tänker på skulle kunna bidra till en bättre planering för alla medborgare.

Skarpnäcks stadsdelsnämnd

Reservation anfördes av vice ordföranden Maria Hannäs (v), ledamoten Monika Lindh m.fl. (s) och ledamoten Birgitta Hansen (mp) enligt följande

”Vi yrkar att Skarpnäcks stadsdelsnämnd avslår stadsdelsförvaltningens svar på remissen, samt anför följande:

Nämnden tillstyrker motionen om ett barnråd i staden. Ett barnråd skulle kunna vara en utmärkt remissinstans för många frågeställningar som berör staden. Inte minst gäller detta planering och stadsmiljöfrågor.”

Särskilt uttalande gjordes av vice ordföranden Maria Hannäs (v), ledamoten Monika Lindh m.fl. (s) och ledamoten Birgitta Hansen (mp) enligt följande

”Förvaltningens svar på remissen är att den avslås. Syftet med remisser är att de skall svaras på med en argumentation för eller emot samt överlämnas som ett remissvar till Kommunstyrelsen. Vi saknar en argumentation från förvaltningen.

Handlingsprogrammet för stadens arbete med barnkonventionen löper ut inom ett år, ska revideras och det finns ett antal diskussioner att föra kring vad som kan ingå i ett nästa skede av stadens arbete med barnkonventionen. Rådet för Stockholms skönhet, är just ett *råd*, som skall vara rådgivande genom sin *sakkunskap*, på samma sätt som ett barnråd skulle kunna användas.”

Spånga-Tensta stadsdelsnämnd

Reservation anfördes av ledamöterna Rune Olofsson (s), Awad Hersi (mp), Jonas Ljungstedt (v), Ornina Younan (s), Eva Andersson (s), och tjänstgörande ersättaren Azad Hassan (s) enligt följande

”Vi reserverar oss mot beslutet då vi yrkat

Att Stadsdelsnämnden uttalar sig positivt till inrättande av ett barnråd i enlighet med vad som yrkas i motionen.

Att därutöver anföras:

FN:s barnkonvention är något som Stockholm stad förbundit sig att följa. Därför är det inte bra att barnperspektivet får på tok för lite utrymme i den fysiska planeringen. Det är positivt att experter och folkvalda på det här sättet ges möjlighet att på ett mer systematiskt och vetenskapligt sätt ges möjlighet att mötas och påverka utformningen av vår stadsmiljö i enlighet med vad som är bäst för barnen. Att handläggningstiden blir anpassad till att även ta hänsyn till barnperspektivet ska knappast ses som en nackdel”.

Södermalms stadsdelsnämnd

Ersättaryttrande gjordes av Annika Ivarsson (c) enligt följande

”Om jag hade haft yrkanderätt, hade jag instämt i yrkandet.”

KOMMUNFULLMÄKTIGE

Motioner

2007:31

2007:31

Motion av Ann Mari Engel (v) om inrättande av ett Stockholms Barnråd/Råd till skydd för Stockholms barn

Dnr 325-3314/2007

Av Stockholms invånare är nästan 20 procent barn under 15 år och allt fler barnfamiljer väljer att bo i staden.

Stockholm har förbundit sig att följa FN:s barnkonvention. Detta borde förpliktiga beslutsfattarna till att i alla ärenden se till barnens bästa.

Tvärtom glöms ofta barnen bort i stadens planering av nya bostadsområden, av trafikleder och gatumiljöer.

Det är viktigt att de miljöer som byggs för barn som lekplatseter och skolgårdar får tillräckligt utrymme och en allsidig och attraktiv utformning. Det är lika viktigt att hela stadsmiljön planeras så att den är lämplig för barn, vilket i allmänhet också gör den attraktiv för alla människor att vistas i.

Det finns forskning och erfarenheter på detta område från många håll t ex på Lärarhögskolan, inom arkitektur och inom miljöpsykologi. Aktuell forskning visar att barnen ofta glöms bort när Stockholms nya bostadsområden planeras med tätare och högre hus.

För att staden ska kunna systematiskt granska förslag ur ett barnperspektiv föreslår jag att man inrättar ett Barnråd, med samma uppbyggnad som Rådet till Skydd för Stockholms skönhet. Rådet bör bestå av experter på området samt folkvalda och ges tillfälle att granska varje förslag som påverkar stadsmiljön ur ett barnperspektiv.

Med hänvisning till ovanstående förslår jag att

1. kommunfullmäktige beslutar att inrätta ett Stockholms Barnråd/Råd till skydd för Stockholms barn

2. stadsledningskontoret ges i uppdrag att föreslå fullmäktige stadgar samt ledamöter för ett sådant råd, i enlighet med ovanstående riktlinjer.

Stockholm den 3 september 2007

Ann Mari Engel